DISSERTATIO INAUGURALIS MEDICA,
DE

FUNICULI UMBILICALIS NEGLECTA ALLIGATIONE IN CAUSA INFANTICIDII LIMITANDA,

Quam,
AUSPICE DEO PROPITIO,
Et Consensu atque Auctoritate Gratiosæ Facultatis Medicæ
IN ALMA REGIA FRIDERICIANA,
PRÆSIDE

DN. D. MICHAELE ALBERTI,
SACR. MAJ. REG. BORUSS. AULICO ET CONSIST. MAGDEB. CONSILIARIO, MED. ET PHILOS. NATUR. PROFESSORE PUBL. ORDIN. ETC.
DECANO SUO SPECTATISSIMO,
Domino Patrono, Præceptore ac Promotore suo omni honoris cultu prosequendo,
PRO GRADU DOCTORIS
SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS ET PRIVILEGIIS DOCTORALIBUS LEGITIME IMPETRANDIS,
HORIS LOCOQUE CONSUETIS,
ANNO MDCCXXXI. D. OCTOBR.
PUBLICÆ AC PLACIDÆ ERUDITORUM VENTILATIONI
SUBJICIET
RESPONDENS
BENJAMIN GOTTLIEB WEGENER,
CUNERSDORFF. MESO - MARCHICUS.

HALÆ MAGDEBURGICÆ,
TYPIS JOH. CHRISTIANI HENDELII, ACAD. TYPOGR.

PROOEMIUM.

Ommune effatum eſt, quod JCti etiam allegare ſolent: *expedit Reipublicæ, ut delicta puniantur, L. ita vulneratus 51. §. fin. ff. ad l. Aquil.* quod non modo e fundamento juſti & æqui, ſed præcipue ex divino & humano jure fluit: hinc creſcentibus annis non modo artes & inventiones, ſed & delicta horumque varii modi & diverſa ſpecimina, ut & pœnæ creſcunt: ex innumera illa delictorum ſerie magni momenti eſt ſubitanea fœtus vivi & recenter nati occiſio, quæ tanto crudelior, quo magis homines alterius animalis, quod in naturali ſua formatione & generatione fructuoſa modo capeſſivit incrementa, frivolam turbationem & deſtructionem commiſeratione proſequuntur, ſiquidem ſec. TERTULLIANUM *in Apol. c. 9. homicidii feſtinatio eſt prohiberi naſci. conf.* GER-

HARDI *Harm. c. 154. p. 1102. seq.* Tantis calamitatibus totius ambitus vitæ humanæ per & post lapsum subjectus & circumseptus est, hinc AUGUSTINUS *Lib. 22. de Civit. Dei c. 30.* dixit: *prima immortalitas fuit, quam peccando Adam perdidit, posse non mori*, ob id lethum, & quicquid ad hoc disponit, peccati est thesaurus: *Mors hæc mille modis quotidie miseros homines inopinato rapit:* ait AUGUSTINUS *in Soliloquio c. 2. §. 3. hunc necat febribus, illum opprimit doloribus, hunc consumit fames, illum sitis extinguit, hunc suffocat aquis, illum interimit laqueo, illum perimit flammis, alium dentibus bestiarum ferocium vorat*; idem testatur SENECA *Lib. III. Controvers. 16. Multas rerum natura mortis vias aperuit & multis itineribus fata decurrunt: & hæc est conditio miserrima humani generis, quod nascimur uno modo, multis moriamur: laqueus, gladius, præceps locus, venenum, naufragium, mille aliæ mortes insidiantur huic miserrimæ vitæ:* Hæc consideratio ducit nos ad connexam observationem, quomodo homini vel sub formationis aut generationis processu varia vitæ pericula imminent, vel sub partu & post hunc scelestissimo aliquando conatu & actu tenellula vita extinguitur, inde varii modi abactionis, præcipitati ac funesti partus, ut & infanticidii innotuere, qui medicis exacte cogniti esse debent, quo in variis tragicis casibus obviis judices in foro civili certiores reddere, & difficiles ac ancipites circumstantias discernere, resolvere ac judiciose dijudicare queant: quemadmodum enim *Lex clara esse debet, Novell. 107. cap. 1.* ita inter Medicos judicia solida, fundata, ingenua & per-

spi-

ſpicua ſint, (quando Legibus obtemperare & ſuccurrere volunt) ne caſus nonnulli intricati, perverſis ac præcipitatis dijudicationibus magis confundantur; & dum Infanticidiorum modi varii, inſuper aut craſſi & manifeſti, aut ſubtiles & adhuc occulti ſunt, ita cum prudenti indagatione medici cauſas huc contribuentes eruere, diſcernere & ad ſubſtratos caſus tragicos judicioſe applicare debent: enim vero ſi una circumſtantia totam rem variare poteſt, ita in dubiis caſibus nullam circumſtantiam præterire, aut negligenter æſtimare & tractare convenit: ut enim juxta PETRONIUM ARBITRUM *Satyr. p. 110: non longe eſſe quærentibus, mortem* conſtat, tamen in variis Infanticidii modis, ambiguæ aliquando intercurrunt cauſæ, ut judices de vera mortis cauſa nihilominus dubii exiſtant, dum quidem præſentis mortis infantis tales cauſæ inclareſcunt, quæ puerperæ dolo, malitiæ, culpæ & neglectui adſcribi poſſunt, attamen etiam aliæ cauſæ præ- & concurrunt, quæ maturiorem lethiferam efficaciam attulerunt, quas propterea annotare & connectere evenit; complicantur itaque nonnunquam cauſæ morbiferæ, ut huc quadret effatum HERODIANI *Lib. II. in vita Pertinacis p. 59. non una eademque cunctis hominibus mortis cauſa, ſed aliæ aliis, cunctæ tamen ad eundem tendentes vitæ finem:* in tali cauſarum accumulatione intereſt judicioſe inquirere & demonſtrare, quænam ex ſingulis cauſis aut primo, aut potentius vitam ſubjecti oppreſſerit: & ſane ſi in ullo caſu ſcrutinium cauſarum intricatum, ſpinoſum & ambi-

guum eſt, certe in Infanticidii ſuſpicione ac delicto tale eſt, ubi ex prævia geſtatione & ſequente partu fœtus variæ coincidunt & intercurrunt circumſtantiæ, quæ aut alias cauſas pernicioſas ratione temporis & poteſtatis antecellere, vel ita exacerbare poſſunt, ut effectus & eventus lethalis inde magis promoveatur & acceleretur: Lex eſt JCtorum *L. 1. C. de his, qui ſponte pub. mun. ſubeunt. Etiam per unum actum contrarium, perditur privilegium:* nos in foro Medico dicimus, etiam per unum judicium contrarium aut erroneum, perditur authoritas & aliquando fides medica in cauſa Infanticidii; neque etiam præſumptionibus, ſuppoſitionibus, aut ſuſpicionibus in Infanticidii caſu plena fides tribui debet, ne fallaciam elenchi ſatis luculentam committamus, unde recte judicavit B. BOHNIUS *in Appendice Examinis Vulnerum lethal. diſſert. 1. de Infanticidio p. 185.* quando ait: *Infanticidii ſuſpicio aliqualis tantum ad hujus pœnam ordinariam decernendam minus adæquata creditur, niſi de modo & infantem occidendi ratione evidente plenius conſtet:* nec deſunt caſus, in quibus ipſi medici totum ſtatum vel omiſſione indagationis, relationisque circumſtantiarum, vel commiſſione præcipitati judicii magis intricarunt, ut juſta querela exclamet ZACHIAS *Quæſt. med. Legal. Lib. I. Tit. 4. qv. 1. n. 1.* ubi *de cauſis mortis ex partu & violentia* ita diſſerit: *quod tractatio hæc maximæ ac præcipuæ difficultatis ſit, nulli aut dubium eſt, aut mirum videri debet: non modo enim ipſius rei natura illam difficilem reddit, & evenientis mortis in propoſitis caſibus cauſarum complicatio illam facit difficiliorem*

rem; sed & ipsi Medici, qui non Jure Consultorum, sed ad proprium intellectum omnia interpretati sunt, eam difficillimam reddiderunt: committitur itaque interdum aliquid in recens natis, quod mortem post se trahit, citra intentionem occidendi, ast aut ex ignorantia aut neglectu, in quali casu probe inquirendum est, an locum inveniat judicium CARPZOVII *Crimin. Qv. XV. n. 12.* ubi ait: *Certi juris est, quod dans operam rei illicitæ, teneatur de omni eo, quod sequitur, præter illius intentionem & voluntatem, si causa sit ordinata ad subsecutum delictum:* quo loco variæ proferuntur exceptiones & distinctiones in decidendis casibus observandæ, quo refert n. 22. *quando ex deviatione incircumspecta, imprudentia & stultitia actuque illicito causa parricidio præbetur:* addit casus, *quando puerpera occultat puerperium & auxilio omni destituta partum negligendo ipsius non debito modo subveniendo causam infanticidii præbet, quæ proprie dicitur versari in culpa lata vel latiori:* subnectit porro n. 26. *ideoque fustigationem cum legatione perpetua dictare solent Scabini communiter in casu, quo fæminæ puerperium occultantes, vel cingulum umbilici infantis ex imperitia abrumpunt, vel justo modo non resecant, vel aliter partui non subveniunt, & per id causam præbent, ut infans ex nimia sanguinis effusione moriatur:* cui declarationi sociat casum practicum & Responsum: quod assertum illustrant SCHÖPFER *disp. de Hæmorrhagia vulneratorum cap. IV. n. 29.* & KRESSIUS *in artic. c. 131. C.C.C. p. 364. *3.* quando dicit: *sed si fæmina scivit, quod infanti necessario ex hac incuria sit pereundum, a dolo excusari & pœnæ capitali sub-*

trahi

trahi nequit: Nec regulariter præsumere licet, quod infanticida quid in partu agendum ignoret: recte itaque STRYKIUS *de Jure Sensuum diss. I. c. 1. n. 24-26.* monet, quod in *infanticidio qualitates corporis delicti oculis accurate subjici debeant:* Inter alios modos, quibus infanticidia committi solent hoc tantum loco aut *voluntariam funiculi umbilicalis* disruptionem, aut *neglectam* illius *resectionem* & congruam *deligationem* superadhibitam referimus, in quo casu & modo tamen notatu dignæ quædam circumstantiæ aliquando occurrunt, quæ judiciose advertendæ, conciliandæ, limitandæ, excipiendæ & decidendæ sunt, quare præsenti Inaugurali themate de *Funiculi umbilicalis neglecta alligatione in casibus dubiis limitanda* agere constituimus, cui proposito ut divina clementia fructuosos largiatur successus, est quod humillimis votis precibusque contendimus.

§. I.

QVando præsenti labore nonnullas observationes, quoad *neglectam* deligationem *funiculi umbilicalis* proponere cogitamus, primo loco brevissimis *non tam medicis*, quam *aliis* significabimus, *quid* proprie *Funiculus umbilicalis* sit, & deinde *qualem usum* ipse habeat: appellatur hæc pars *intestinuli* aut *canaliculi instar* protensa & prolongata *Funiculus*, quia sua *longitudine*, funis formam præsentat, quæ in *homine major* est, ac in brutis, attamen illico nihilominus *extensione* sua *variat*, ut nunc *trium*, nunc *quatuor* spithamarum, aut *ulnæ unius* cum *dimidia*

lon-

longitudinem exequatur ac attingat (quamvis longitudinem hanc *discrepare* testetur MAURICEAU *in observ. circa gravidit. & part. mul. obs. 401. 640.* conf. HOBOCKENIUS *de secund. hum. anat. artic. c. 2. art. 4. §. 3.* ubi exempla recensentur de *circumvolutione colli cum funic. umbil. quater facta:* Præter naturam v. *brevis* funiculus umbil. describitur *in A. N. C. dec. 3. an. 4. obs. 113.* & *in prædict. obs.* MAURICEAU) crassitie vero minoris *pollicis*, vel ut HOBOKENIUS *in anat. secund. hum. artic. V. §. 6. p. 39.* l. c. dicit: *pennæ olorinæ* c. 3. art. 4. §. 3. amplitudinem & circumscriptionem compleat; una extremitate *placentæ uterinæ* cum membranis fœtum circumdantibus & præc. vasis sanguiferis, altero extremo *umbilico fœtus* connexus est: nominatur porro a *similitudine* funiculus, dum porro *circumvolutione* ac contorsione moderata instructus est, de qua BARTHOLINUS *in anat. reform. c. 37. p. 316.* dicit: *extra umbilicum & placentam unita hæc vasa in funiculo suo dum progrediuntur, inter se egregie contorquentur; ordinata tamen utplurimum circumvolutione:* in hoc funiculo tortuoso reperiuntur *vasa sanguifera, vena* videlicet *umbilicalis*, satis capax è *placenta uterina* per *umbilicum* embryonis in corpus hujus transiens, & nunc *uno ostio* in *venæ Portæ truncum*, nunc *duplici crure*, aut ramo, vel uno in V. P. altero *immediate* in *hepar*, (sed hoc quidem *rarius*, licet HIGHMORUS *in disqv. anat. Lib. I. part. 4. c. 7. p. 113.* egressum hunc hujus venæ ex *scissura quadam hepatis in fimbria ejus anteriori sita*, & nonnunquam geminatum progressum illius in umbilicum, asseveraverit, cui tamen observationi NEEDHAMIUS *de format. fœt. cap. 4. p. 101. 103. 104.* minus subscribit. IOH. MAUR. HOFFMANNUS in *idea machinæ hum. Sect. XIII. §. 11. p.*

m. afferit: *in funiculo umbilicali notandæ sunt venæ, totidem ac arteriæ, à vena ex peculiari hepatis fissura enata, & intra abdominis ambitum simplici, postea autem divisa, ortæ)* aut sub *firma hepatis* parte in ramum *Venæ cavæ*, hepar egredientem se insinuans ac immergens: cujus venæ cavitas sua *amplitudine*, aut ut hodierni medici mechanici *euphoniæ* gratia eloquuntur, suo *diametro arterias* umbilicales, *simul* sumtas, aut *æquat*, aut *superat*, de hac REGNERUS DE GRAAF *de mulier. organ. generat. inserv. tract. I. cap. 15.* dicit: *arteriis umbilicalibus una vena respondet, ast tanta ut arterias has simul sumtas facile superet: originem habet ab hepate & tortuoso ductu una cum arteriis tota ad placentam excurrit; præterquam quoad ramulos quosdam in transitu amnio & chorio impertiat:* de hac vena dicit HOBOKENIUS *l. c. art. 6. §. 18. p. 55. venam umbilicalem prope placentam observavi patentiorem & adapertam intus valde æqualem lævemque: §. 19.: circa nodos vero arteriarum hic illicque ipsi obvios ac vicinos, angustiorem:* addimus TILINGII verba *de Placenta uteri artic. 4. p. 166. Cl. de Marchette venam hanc umbilicalem duo principia obtinere scribit; unum scilicet a Vena Portæ, alterum vero a vena cava; quod rarissimum vero est:* quam ob rem utplurimum hæc vena *capacior* est, ac in Portæ Venæ truncum immergitur: Præterea in hoc funiculo umbilicali deprehenduntur *duæ* arteriæ ex *iliacis fœtus* arteriis exeuntes, testantibus pluribus anatomicis, utpote KERKRINGIO *obs. anat. 19.* LAURENTIO *Histor. anat. hum. corpor. Lib. 6. c. 9.* BARTHOLINO, DIEMERBROECK. *c. 32. p. 118.* aliisque pluribus: attamen NEEDHAMIUS *l. c. c. 4.* & GRAAF *l. c.* aliunde illas derivant, siquidem posterior

ait:

ait: *arteriæ non a cruralibus, sed ab aortæ extremitatibus derivantur, & ad vesicæ urinariæ latera adscendentes urachum concomitantur, cum eo extra fœtus abdomen excurrunt: ubi a se invicem dispertitæ, vel simul unitæ, (uti* FALLOPIUS *in suis observ. anat. se sæpenumero observasse asserit) circa fœtus principium per liquores primo, dein per ejus membranas, ac postremo in placentiferis, ad placentam, in glanduliferis, ad glandulas sive moleculas chorio undique adnatas vergunt, quibus vero placenta deest, innumeris ramificationibus per chorion disperguntur:* LAURENTIUS contra de hisce arteriis judicat: *arteriæ duæ a ramis iliacis prodeuntes, peritonæi membranis suffultæ, sursum ad umbilicum prorepunt; sunt autem arteriarum iliacarum propagines potius, quam radices:* de hisce vasis sanguiferis VERHEYEN præc. ut & varii alii anatomici referunt: quod ubi hæc vasa sanguifera membranas fœtum ambientes penetrant, surculos nonnullos in amnion, plures vero illorum in chorion transmittant & *innumeris* in *placentam* uteri transeant: Ad hunc *funiculum* umbilicalem *urachus* proprie *haud* spectat, quia in hunc non *extra umbilicum* progreditur, sed modo in *umbilicum* communiter in *homine terminatur*: prædicta vero vasa sanguifera extrinsecus membrana aliqua crassa, amnio cohærente involuta & cum hac modice contorta sunt, ita ut cum eodem involucro membranoso funiculum talem, aut laqueum, unde dicitur: die Nabel-Schnur, der Nabel-Strang constituant, de qua tunica BARTHOLINUS *l. c.* quod *non solum omnia vasa involvat, sed & distinguat singula & quod hujus tunicæ usus sit, ne vasa invicem implicentur, rumpantur, aut alio modo labantur: impr. venæ,*

quæ ſimplicem tenuemque membranam habet, firmitudini inſerviat, unde huic obſervante Hobokenio peculiariter jungitur, ut non niſi difficulter ab ea ſeparetur: addimus DIEMERBROECKII verba *Anatom. L. I. c. 32. p. 222. ad vaſorum umbilicalium ſecuritatem iis circumjicitur involucrum, quod inteſtinulum, aliis funiculus appellatur* (multoties etiam per *funiculum tota umbilicalis productio cum ſuis vaſis intelligitur) eſtque pars membranoſa, teres, cava, mediocriter craſſa, duplici tunica conſtans (harum interior a peritonæo, exterior a panniculo carnoſo producta vulgo putatur, vaſa umbilicalia ſimul comprehendens ac inveſtiens (à ſanguine his vaſis contento foris variæ in eo maculæ conſpicuæ ſunt, à vena latiores & obſcuriores, ab arteriis vero rubore, vel ex rubro liveſcentes) cum quibus funis in modum contorquetur; hæc tamen contorſio in aliis major, in aliis minor exiſtit: interdum etiam ſolum inteſtinulum contortum vidimus &c.*

§. II.

Hujus funiculi umbilicalis *vaſa ſanguifera* in altera, qua *placentam* uterinam attingunt, extremitate *minimis* ramulis in *ſubſtantiam* illius placentæ ſe immergere, haud difficilis probat adſpectus, de *quibus ramulis* medici adſtruunt, quod variis *concretionibus* ſive anaſtomoſibus *inter ſe*, ut & cum *vaſis placentæ ipſius* complicata ac connexa ſint: quales *anaſtomoſes* ex *avtopſia* quidam confirmant, ut BARTHOLINUS *l. c. p. 314. ſq.* FABR. AB AQVAPENDENTE *de format. fœt. p. 132.* HIGMORUS *disquiſ. anat. Lib. I. part. 4. c. 6.* alii vero coalitum præc. vaſorum *funiculi* cum *vaſis uterinis placentæ* negant, ut RIOLANVS *animad. p. 228.* SLEGELIUS *in comment. de ſang. mot.*

mot. p. 98. SPIGELIUS *de fœt. format. P. I. c. 3. & P. 3. c. 1.* DIEMERBROECK *Lib. I. c. 30. p. 201. & cap. 32. p. 259. edit. in fol.* HOBOKENIUS *l. c.* aſt quemadmodum anaſtomoſes valde *mutabiles* ac diſcrepantes exiſtunt, ita in uno ſubjecto alicubi occurrunt, in alio minus: inſertio hujus funis cum placenta uterina fit juxta relationem HOBOKENII *artic. V. §. 25. p. 46. intus per fibroſæ filamentoſæque contexturæ funis propriæ, cum placentæ penetralibus communionem* §. 26. *eoque pacto ac medio per vaſorum umbilicalium a funis interioribus per placentæ ſuperficiem, inſtar arboris rami a trunco, divertentium propagines:* §. 27. *extra vero non tam per membranæ amnii (quippe uti a placenta ſeparabilis ſponte, ſic ſeparata ad funis inſertionem usque frequentiſſime deprehenditur, quæque extimam probat funis ejusdem productam inveſtituram) quam per membranæ chorii, tum late tum ſtricte acceptæ cum fune continuitatem:* neque etiam hic funis curatius in *medietatem*, aut centrum placentæ immergitur, ſed abhinc paululum *declinat*, quare *l. c. p. 44. 45. §. 20. 21.* loquitur HOBOKENIUS: *ad hæc, cum ejusce funis cum placenta conjunctionem quod facit, notatu dignum judico, quod in hoc quoque ſubjecto illum primo non ſuſpendi animadverterim, juxta perpendiculum, ſed proximo Placentæ extremo ſemper aliquatenus influxum, deinceps conjunctionem ejusdem non obtinere obſervavi Placentæ medio, ſeu Centro, ſed extra idem: ut ſi circulus ex funi obtingente inſertionis puncto ducatur, ſemper placentæ excentricus ducatur:* annectimus verba HOFFMANNI *in idea mach. hum. l. c. funiculus umbilicalis eſt ductus membranoſus, ac tortuoſus, placentæ tandem excentrice aliquot digitorum a circumferentia diſtan-*

ſtantia per expenſas filamentoſas fibras inſertus, nodoſis protuberantiis & ſibi propriis & arteriarum umbilicalium rotundis &c. Præter hactenus recenſita vaſa funiculi umbilicalis, commemorat adhuc NEEDHAMIUS *de format. fœtu c.3. & 4. vaſa omphalo meſenterica*, de quibus dicit: *non raro occurrunt vaſa è meſenterio oriunda, quæ umbilicum ſimiliter pertranſeunt, ſed diverſum a cæteris iter conficiunt, neque enim placentam intrant, ſed alio ingrediuntur; in canibus, felibus, forte etiam in vulpe, aut lupino genere ad membranam peculiarem tendunt figura allantoiden & c.3. deſcriptam: in cuniculis quoque umbilico exeuntes mox funiculum deſerunt & ſuper membranam ſparguntur humore ſui generis turgidam:* & GRAAF *l.c. c.15.* loquitur: *præter hæc vaſa in quibusdam animalibus, reperiuntur alia a meſenterio orta, quæ poſtquam umbilicum pertranſierunt, non ad placentam, ſed od chorion ad peculiarem membranam exſpatiuntur:* ſed quia tale quid in homine non inuenitur, non noſtri eſt laboris. Aliqui etiam loqvuntur, quod *Nervi* dentur *umbilicales*, adeoque ad *funiculum* umbilicalem referendi, ſicut *A. E. L. Ao. 1693. Septembr. p. 434.* ex VERHEYENI *Corp. hum. anatom. tract. II. p. 117.* commemorant hiſce verbis: *nervos dari umbilicales, ab anatomicis hactenus neglectos duplici argumento perſuadere nititur: partim quod a lateribus venæ umbilicalis corpora quædam albicantia & duriora nervis plane affinia, per totum funiculum ad inſtar fili excurrant, ac circa ingreſſum in placentam uterinam, æque ac nervi in pluribus partibus ſenſim occultentur & quaſi evaneſcant, partim quod placenta de glandularum natura maxime participans non minus ac aliæ glandulæ ſpirituum affluxu propter*

pter materiam sequestrandam indigeat: ast DIEMERBROECK *Lib. I. c. 30. p. 202:* nervorum existentiam in funiculo umbilicali *negavit:* de membranoso vero horum umbilicalium vasorum involucro dicit DIEMERBROECK *c. 32. p. 222. nervis paucissimis frui creditur, sicut chorion & amnios, quia sensu non indigebat;* addimus testimonium MAURICEAU *in aphor. 204: de graviditate & partu: totus funiculus umbilicalis insensibilis est, quia plane nulli nervi illum percurrunt.* Inveniuntur etiam in funiculo umbilicali *nodi* ac *maculæ,* priores in arteriis observantur, quorum origines plurimi anatomici scrutantur, ut DIEMERBROECK *c. 32. p. 222.* BARTHOLINUS *l. c. p. 311. 318.* HOBOKENIUS *l. c. artic. 7.* TILINGIUS *l. c. art. 4. p. 168:* aliqui nodulos in *vena* etiam esse contendunt, ut HARVEUS *de uteri membrana,* BARTHOLINUS *l. c. p. 311.* & TILINGIUS *l. c. p. 168.* HOBOKENIUS vero *nullos* in *vena* reperit: ast in *arteriis artic. V. §. 10.* & *artic. VI. §. 15. 19.* cujus verba sunt: *ad nodorum extrinsecus observabilium accuratiorem contemplationem procedens, iterum in vena hac nodos reperi nullos genuinos §. 16. in arteria vero utraque uti maculas clarissime observavi, extrinsecus obvias, ita nodulos comperi genuinos. §. 19. circa nodos vero arteriarum, hic illicque ipsi obvias ac vicinas, angustiorem:* de *vanitate auguriorum* ex hisce nodis *vid.* CASP. REJES *Camp. Elys. qv. juc. 52.* BARTHOLINUS *l. c. p. 311.* DIEMERBROECK *Lib. I. c. 32. p. 223.* TILINGIUS *l. c. p. 170.* RIEDLINUS *Cur. med. 68. A. N. C. dec. an. 7. obs. 209.* & *dec. 3. an. 4. obs. 113.* SPIGELIUS *de formato fœtu. cap. X.* MAURICEAU von Schwangern und Kreissenden allerbesten Hülffs-Leistung *Lib. 2. c. 4.* ast cum proprie ad nostrum institutum horum *nodulorum* & talium *macularum*

larum indagatio *non* ſpectet, ſufficiat *paucam* mentionem de iisdem feciſſe: loquuntur etiam anatomici, quod in *vena umbilicali valvulæ* inveniantur, ad *cohibendum regreſſum* ſanguinis *intra* & verſus *placentam* uterinam: de hiſce *valvulis* dicit DIEMERBROECK *L.3.c.32.p.218. hæ valvulæ propter ſummam tenuitatem difficillime demonſtrari poſſunt, ſed eas adeſſe inde ſuſpicari merito licet, quia ſanguis a fœtu verſus placentam digitis promoveri nequit, cum facile promoveatur verſus fœtum:* de HOBOCKENIO vero referunt DIEMERBROECK *l. c.* & TILINGIUS *l. c. p. 66.* quod in vena umbilicali *nullas genuinas* valvulas invenerit, ſed varias *ſinuoſas inæqualitates*, *vid.* HOBOCK. *art. 9. ſ. 4. 5--9.* quas HOBOKENIUS *artic. 8. ſ. 17. 19.* & DIEMERBROECK *valvulæ analogas* nominant: & quando aliqui *arteriis* valvulas inextitiſſe aſſeruerunt, tamen hoc aſſertum refellit HOBOCKENIUS *l. c. artic. 8. ſ. 15. p. 81.* & VERHEYEN *Supplem. anatom. tr. V. c. XI. p. 342.* TILINGIUS refert, quod in *funiculi tractu in eadem vena nullæ valvulæ inventæ fuerint, ſed extra funem, circa venæ ramificationes & harum per placentam facta divortia multas reperiſſe valvulas. Vaſa lactea*, quæ a WARTHONO funiculo umbilicali inexiſtere & a placenta provenire dicuntur, tunc DIEMERBROEK *c. 30. p. 202.* ad HOBOKENI obſervationem provocans, *nec lactea*, nec *lymphatica* illico reperiſſe aſſerit: *Color* legitimus funiculi umbilicalis *albicans* eſt, quem ita TILINGIUS *l. c. p. 213.* deſcribit: *color maximam partem albicans eſt, uti nonnullis quoque in partibus, circa vaſorum contentorum intorſiones cinereo rubeſcens*, quare ex *albicante* & *flaveſcente* colore ſignum *vivi* & *mortui* fœtus colligunt authores. *vid.* AMMANNI

Prax.

Prax. Vuln. lethal. dec. 6. hist. 8. p. 472. VALENTINI *Novell. Cas. 47. Resp. Fac. Med. Giess.* de externa *superficie* idem author scribit *p. 212. superficies ejus cætera est tam æqualis ac levis & ad tactum certe tam mollis, ut ex serico mollissimo confectam referat vestem:* sicut in *mortuo* fœtu *flaccidus* ac *rugosus* funiculus umbilicalis existit: *vid.* AMMANNUS *ib. Crassities* membranosi involucri *non densa*, rigida, *asperaque*, sed ita constituta est, ut ad continenda & defendenda vasa *satis robusta*, ita tamen comparata existat, ne eadem comprimat *transitumque* sanguinis per illa non impediat, de reliquo ex HOBOCKENII *artic. 6. §. 3. & 4. p. 50.* hanc succinctam & *nostro* scopo *quadrantem anatomicam* funiculi umbilicalis descriptionem obsignamus: quando de illius funis *constitutione* ac *compositura interna* ita differit: *adinveni enim compagem ex innumeris fibris ac fibrillis, varia modificatione conjunctis atque humore peculiari perfusis constantem: eamque communi investitura ac tunica munitam: & affabre adeo inserta connexa atque comprehensa reperi monstrata sæpe hæc vasa umbilicalia, ut mirari non potuerim satis summi opificis sapientem Potentiam.* Pro *humectanda* ac emollienda hac membrana, vasa funiculi vestiente, inservit, præter alios usus, *Gelatina* ita dicta *Warthoniana*, quam HOBOCKENIO placuit *c. V. art. 2. §. 13.* appellare *coagulum liquoris allantoidæi.*

§. III.

Nunc vero in ordine hujus funiculi umbilicalis *usum* brevibus annotabimus: quo loco minime traditiones *antiquiorum* allegare lubet, quibus *processus* ac *ordo progressus* sanguinis nondum satis cognitus fuit, qui propterea *contrariam* sententiam proposuerunt: hinc rectius as-

ſeveramus, quod cum *vena umbilicali* ſanguis ab *utero* matris in *placentam affluus* & cum *alimentoſa* ſubſtantia impr'ægnatus, mox ad *hepar fœtus* deferatur, ſingulari plane *divina* providentia, quod non ad *aliam* corporis partem, nec *immediate* intra *cor* transferatur: ſicut enim hepar *præcipuum* organon *colatorium* in œconomia vitali exiſtit, in quo a ſanguinis maſſa & commixta *gelatinoſa*, ac *lymphatica* parte *cohærentes impuritates* potiſſimum ſeparantur, indeque lympha *pura* ac laudabilis, ſanguini, *verſus cor* progredienti, communicatur, ita *idem* negotium in *embryone* jam ſuccedit, quo ad corporis efformationem mox *puriſſimus* humor alimentoſus impendatur: quare per hanc venam umbilicalem ſanguis *ad fœtum affluit*, licet *excepta* Vena Portæ aliàs in natis & *libere viventibus* hominibus, ſanguis per venas a partibus *refluente* motu diſcedat: in fœtu itaque *umbilicalis* vena utpote *propago Venæ Portæ* conſiderari debet; quemadmodum *per alias hujus Venæ* ramificationes ex parte *lympha* maſſæ ſangu. interflua, ut & glandularum meſentericarum perinde in *truncum illius Venæ* & *tandem in Hepar* ipſum promovetur: eſt eapropter *vena umbilicalis* canalis ille, per quem ex *placenta uterina*, velut naturali penario, *alimentum* ad ſuſtentandum, *ſtruendum*, amplificandum & confirmandum *corpus fœtus* indeſinenter affunditur: qui ſanguis quando *intra hepar* fœtus effuſus eſt, proxime *ex eodem venæ cavæ* lateralem ramum ingreditur, mox per illam venam *ad cor* defertur, in quo ſanguis, ita prout fœtui competit, circulatur, ut portio illius, ſub uno ſimplici progreſſu, *dextrum* cordis thalamum hoc tempore *non* ingrediatur, ſed per *foramen ovale* in *venam pulmonalem* proximius

circa

circa *sinistram auriculam* se immergat, adeoque illa portio sanguinis, quæ nunc *effugit* & prætergreditur *dextrum* cordis antrum, in *sinistrum* penetret, sed quia *alia* portio sanguinis a *vena cava afflua* illum *dextrum* cordis alveum *ingreditur*, ita evenit, ut hic sanguis *systole hujus* ventriculi in *arteriam pulmonalem* effundatur, quæ quia ob pulmonum *collapsum* in toto suo tractu, transitu & canali *præclusa* est, ita proxime adhuc huic *dextro* ventriculo adjacens, ductum *transversalem arteriosum* in *aortam* aut magnam arteriam insinuat & sanguinem illum *a dextro* ventriculo adventantem, non in sinistrum vehit, sed *prætervehit*, ex quo ille sanguis, qui ex foramine ovali in *sinistrum* pervenit cordis thalamum, nunc *systole hujus* expellatur & simul ille sanguis ex *arterioso* ductu affluus *simul abripiatur* : sub hoc motu *systaltico sinistri* cordis ventriculi *aliqua* quantitas *e tota massa* proveniens in *iliacas externas* & *internas* profunditur & ex hisce in *connexas* duas *arterias umbilicales* propellitur, ita ut sub *qualibet* cordis systole talis sanguinis expulsio continuet, qua hic sanguis *iterum* in *placentam uterinam* defertur: hinc anatomici experimentum instituerant, ut *venam umbilicalem* aliqua *ligatura* obfirmarint, inde contigit, hanc venam intra *placentam* & *ligaturam intumuisse*, intra hanc *ligaturam* vicissim & *umbilicum* fœtus *detumuisse:* manifesto testimonio, quod sanguis *ex placenta per hanc* venam *ad fœtum* progrediatur, quando vero *arteriæ ligatæ* fuerant, accidit, ut *intra umbilicum* fœtus & *ligaturam intumuerint*, intra *ligaturam* vicissim & *placentam detumuerint*, testimonio perinde luculento, quod *a fœtu* in *placentam* sanguis effluat: quod experimentum illustra-

 tur

tur alio a ROLFINCIO instituto experimento *Lib. 6 differt. anat. method. synthet. exarat. c. 32.* quando exili tubulo inflata fuit vena umbilicalis, unde *corpus fœtus* inflatum fuerat, testimonio, quod per hanc venam progressus tendat ad & *intra* fœtus corpus: & quamvis *extranea* membranosa investitura, ut & *tortuosa* circumvolutio totius hujus funis non modo pro *munimento* horum *vasorum* sanguiferorum, sed & pro *moderamine (vid.* HOBOCKENIUS *l. c. cap. V. artic. 3. §. 15.)* progressus sanguinis ad & refluentis inserviat, tamen nihilominus hic *progressus* sanguinis satis efficaciter succedit, ut non ita *sæpe*, aut *facile* in eodem impedimenta eximia ac *perniciosa* occurrant.

§. IV.

Quoniam itaque per sæpe memorata vasa sanguifera *continuus fluxus* & *refluxus* sanguinis *ad fœtum* & *ab eodem* contingit, *(vid.* HOBOCK. *l. c. c. V. art. 3. §. 20. 21)* ita facile colligere licet, quod ejusmodi ductibus *ad* & *revehentibus*, *nulla injuria*, læsio & difficultas supervenire debeat, ni fœtui inde grave suæ *vitæ detrimentum* accidat (fusius *utilitatem* funiculi umbilicalis exposuit sæpe *cit.* HOBOCKENIUS *l. c. cap. V. art. 1. 2. 3.)* quam ob rem *ordinarie sine ligatura* hic funis resecari, *violari*, separari, avelli & disrumpi haud debet, ni sub *relaxatione nodosæ* illius constitutionis ac libera vasorum apertione sanguis ille à *placenta* per *venam* umbilicalem *affluus* & per similes *arterias refluus* largam profusionem patiatur, sub qua embryo aut infans *graviora* experitur damna, quam *ipsa mater*, utut sub *longinquiori* effluxione sanguinis per *venam umbilicalem* ex placenta uterina in quam *ex parte*

sanguis

ſanguis *ex utero* , hujusque vaſis ſanguiferis pervenit, corpus matris *neceſſaria* ſanguinis copia valde *deſtituatur* & præter eximiam *virium* proſtrationem, ſonticis, *vitæ* ac *ſanitati* admodum præjudicioſis, alterationibus offendatur : reſpectu *fœtus* vero evenit, ut quando *vaſa* hæc umbilicalia *disrupta* , aut aliquo modo *dilacerata* ſunt, ſi fœtus adhuc *vivus* ac *mediocriter viribus* præditus eſt, neque tamen funiculus talis *tempeſtive* deligatur, tunc ex *arteriis* ſanguis fœtus *projiciatur*, per venam vero umbilicalem *novus affluus* ſanguis *non reſtituatur*, hinc facile emortuali, aut *lethifera* hæmorrhagia fœtus extinguitur: nec tantum ex *arteriis* illis umbilicalibus *lethalis* hæc hæmorrhagia provenit, ſed & *non pauca* ſanguinis copia ex *vena umbilicali retrogrado* motu effluit, ut *tali* etiam modo *mors* fœtus, aut nati infantis, acceleretur & promoveatur: quare *haud ficti*, ſed in obſervatione medica cogniti utique caſus ſunt, quod ſub improvida , vel *nimis arcta* & *ſtricta* deligatione funiculi umbilicalis, vel *valde proxima* ad *abdomen* inſtituta ligatura, ut ſub *retractione* umbilicali ligatura *cedere* nequeat, ſed *disrumpere* debeat, ut & ſi funic. umbil. *brevior* juſto reſectus eſt, ut ligari nequeat. *vid.* AMMANNI *Prax. Vuln. leth. dec. 6. hiſt. 8. p. 470.* WELSCHIUS *ration. vuln. lethal. judic. c. V. p. 55.* CARPZOV. *Prax. Crimin. Part. I. qv. 15. n. 26.* conf. SPIGELIUS *de formato fœtu c. X.* nec non ſub *nimis laxa* ejusmodi ligatura, aut firma *conſtrictione* cum valde *tenui* filamento, indeque proveniente *inciſione*, aut plenaria *diſciſſione* , vaſa ſanguifera lædantur, aliquando *incompeſcibilis* hæmorrhagia ex iisdem oriatur, denique mors ſubjecti præcipitetur : hinc WOLFFIUS *in A. N. C.*

an.7.obs.193. circumspectam hujus funiculi deligationem & attentam observationem commendat, quoniam *duobus* exemplis ob inopinatam vasorum umbilicalium apertionem & prodigam Hæmorrhagiam periculosum & *lethalem* eventum probavit: *vid.* MAURICEAU *de gravid. & puerp. Lib.3. c.16. Ejusd. aphor. 207. de gravid. & partu* Berlinische Wehmutter *c.6.p.130.* utut enim funiculus umbilicalis *membranosum* constituit vestimentum, insuperque ob *majorem* firmitatem acquirendam *tortuosa* circumvolutione præditus est, tamen *multiplices* causæ ad illius *læsionem* & *gradu* differentem rupturam contribuunt; quemadmodum enim *investitura* funiculi, latitantia ac *intrinsecus* transeuntia vasa sanguifera, contra varias *offensiones* defendit ac munit, tamen ipsum illud cingulum ac munimentum *violationi* obnoxium est: etenim *haud* ita *facile* evenit, ut salva investitura intrinsecus vasa lædantur, quod probavit HOBOCKENIUS *l.c. artic.7. §.15-22.* interea *totus* funis avelli & *disrumpi* potest, quale exemplum profert idem author §.23. quemadmodum talis læsio ex *difficili* partu & *imprudenti obstetricatoria* ope non raro observatur: hinc author nominatus §.22. dicit: *ante totus transversim rumpitur funis, quam singula seorsim læduntur conclusa vasa:* quamvis vero ob hanc funiculi umbilicalis *læsionem* fœtus vita privari soleat, tamen *nimia* etiam illius *contorsio* & *arcta* constrictio partim ejus *dilacerationem* causari, partim sine hac transitum & *progressum* sanguinis per hunc funiculum *sufflaminare* potest & solet; talem casum *posterioris* conditionis recenset RUYSCHIUS *in Cent. obs. chirurg. obs. XI.* & obsignat hanc observationem hisce verbis: *verosimile*

quo-

quoque est malum istud a frequentiori circumgyratione fœtus ortum duxisse in utero, ejusque mortis fuisse causam: utpote humorum circulatione per funiculum in totum impedita : quoniam vero per funiculum umbilicalem *magna* sanguinis quantitas perpetuo *affluxu* & *refluxu*, progressum suum servat, ita illius *laceratio* valde *periculosa* est, & si eidem *congrua* medela *tempestive* haud adhibetur, aut plane applicari *nequit*, si forte *ante* & *proxime in umbilicum* vasa sanguifera *retracta* fuerunt, *lethalis* plane est eventus, de quo casu adstruunt, quod infans passus fuerit *lethiferam hæmorrhagiam*, das Kind habe sich zu todt bluten müssen : id quod præcipue contingit in infantibus, in quibus comparate *sufficiens* vigor vitalis præsto est, adeoque sanguis *progressum* suum libere & *naturali* modo ac ordine servat: quando vero fœtus aut infans *mortuus* est, tunc *motus* sanguinis in *corpore* illius & per *funiculum umbilicalem* cessat, id quod etiam contingit, quando fœtus aut infans *extrema* laborat *imbecillitate* aut *lipothymia* correptus delitescit; aut *arcte* funem illum circa *brachia*, *pedes* aut *collum* duxit & volvit, ut ita *transitus* ac progressus sanguinis sufflaminetur.

§. V.

Quod itaque per funiculum umbilicalem *non deligatum* extrema ac *enormi* sanguinis profusione *malitiose*, *dolose* & *destinato* consilio fœtus aut infans occidatur, *uberrima* ab authoribus allegantur testimonia atque exempla: quod enim *simultaneæ* ac excessivæ hæmorrhagiæ in *adultioribus* ac *robustioribus* causantur subjectis, id tanto *citius*, *certius* & potentius eædem in *tenellulis* efficere solent: quare *unanimis* est medicorum sententia,

quod

quod *omissa vasorum umbilicalium ligatura* in subjectis secundum *prædictas* qualitates descriptis, mortem absolute causetur: allegamus hoc loco AMMANNUM, qui in *Medic. Critic. Cas. & discurs. 69. n. VII. p. 454.* aphoristice judicat: *vasa umbilicalia, studio non deligata, plenariam inferunt lethalitatem* & in *Responso p. 455. n. 4.* differit & decernit: *utique præsentissimam mortem & lethalitatem absolutam causatur non facta vasorum umbilicalium deligatio: dum hac ratione infans sanguine & spiritibus vitalibus privatur, prout experientia suffragiis suis hoc comprobat, ideo etiam medici sine exceptione, non factam umbilicalem deligationem pro absolute & simpliciter lethali reputant:* idem judicium in *Praxi* sua *Vulnerum lethalium decad. 6. hist. 1. p. 405. & hist. 8. p. 472.* affert: addimus verba WELSCHII in *judicio rationali vulner. lethal. cap. 5. p. 54. 55. Vasorum umbilicalium neglecta, vel perperam & malitiose administrata præcisione, frequens sane committitur infanticidium: sive etiam plane negligatur præcisio, sive præsectus umbilicus decenter minus, aut plane non deligetur, subito sanguinis & spirituum diffluvio, moriuntur miselli ac pereunt:* confirmat & illustrat hoc judicium author *Responso Medico:* huc referimus judiciosam succinctam ac nervosam BOHNII sententiam, quam in *differt. de infanticidio Renunciationi vulnerum lethalium* annexa *p. 185.* profert, dum ait: *nequitiarum s. technarum infanti exitiosarum primum locum tenet funiculi umbilicalis a secundina avulsi aut præsecti, sive animo maligno sive per ignorantiam neglecta deligatio, ratione binarum arteriarum, quas involvit, laceratarum Hæmorrhagiam lethalem inferens: qualis tamen culposi Funiculi administratio tunc demum*

mum admitti valet, ubi multum sanguinis per vasorum dictorum aperturas promanasse constat, cum parcior ejus profusio tenellum ante partum expirasse innuat. Et hujus judicii, in ratione & observatione fundati, veritatem testantur multiplices casus, *conf.* ZITTMANNUS *Med. Critic. Cent. II. cas. 20. p. 410. n. 1.* in responso: Daß ein Kind, wann es nach obberührten Zustand seiner Mutter gebohren wird, ohne sonderbahre rechtschaffene Verbindung der Nabel-Schnur nicht leben könne, sondern nothwendig sterben muß, und zwar desto eher, wann es in 8 Monat zur Welt kommen: huc pertinent testimonia prædictorum authorum AMMANNI, WELSCHII, BOHNII, & casuum ab iisdem allegatorum: varios ejusmodi casus commmemorant *Acta Berolinensia Decad. I. Vol. 2. p. 119. Vol. 4. p. 87. Vol. 8. p. 68. Vol. 9. p. 60. Dec. 2. Vol. 3. p. 48. Vol. 6. p. 80. Vol. 9. p. 37.* **Breßlauische Geschicht der Natur und Kunst 31 Versuch** *p. 305.* ubi rea ac inquisita confessa demum fuit, quod cum *malo dolo* & intentione ex *non deligato* funiculo umbilicali vivum natum infantem *lethifera* consequente hæmorrhagia extinxerit: Et hoc quidem utplurimum ita contingit, ubi *rarissimi* casus hanc observationem haud infringunt ac refellunt: quamvis enim recenseantur historiæ de *infantibus sine funiculo umbilicali natis*, quales occurrunt in *A. N. C. Dec. 2. an. 7. obs. 209.* & *in* STALPART V. DER WIEL *observ. rar. Part. Posterior. obs. 32:* tamen ejusmodi historiæ id referunt, quod nati infantes *aliquali frustulo avulsi*, sed concreti funiculi umbilicalis adhuc suo umbilico adhærente, nec non relicta *placenta uteri* cum *residuo*, huic connexo, frusto ejusdem funis præditi fuerint; unde facile constat, quod principaliter *tales* embryones *per hunc funiculum* enutriti sint, donec *accidens* illud intervenit, quod funis il-

le ſeparatus & ſub peculiari *divina* providentia ac *naturæ extraordinaria* œconomia fœtus, usque ad *naturale* partus tempus conſervatus fuerit: Juxta Medicorum ſententiam, hanc obſervationem ac deciſionem aſſumunt, dijudicant & applicant *JCti*, è quibus allegamus CARPZOVIUM *in Prax. Crim. Part. I. qv. XV. n. 25.* ubi ait: *ita in caſu, quo puerpera puerperium occultando & partum negligendo cauſam dat parricidio, mors infantis non immediate ex occultatione & negligentia provenit, ſed potius ex aliis ſupervenientibus ſymptomatibus, nimia effuſione ſanguinis, frigore &c. quæ puerpera adjecta aliorum auxilio avertere potuiſſet. Ipſa itaque non tam principaliter de morte infantis, quam de ſua negligentia, & culpa enormi mortem tamen cauſante tenetur: n. 26. ideoque Fuſtigationem cum perpetua relegatione dictare ſolent Scabini communiter in caſu, quo fœminæ puerperium occultantes, vel cingulum umbilici infantis ex imperitia abrumpunt, vel juſto modo non reſecant, vel aliter partui non ſubveniunt & per id cauſam præbent, ut infans ex ſanguinis nimia profuſione moriatur: vid. etiam n. 28:* huic teſtimonio adjicimus aliud, quod SCHÖPFERI eſt in diſſ. *de Hæmorrhagia Vulneratorum cap. IV. n. 26. ſeq. 29. ſeq. huc merito refero hæmorrhagiam vaſorum umbilicalium, culpa vulnerantis, in recens natis lethalem; teſtantur enim medici ex vaſis umbilicalibus non deligatis mortem facillime tenellis accerſi:* recenſet mox author Medicorum teſtimonia & annectit: *n. 29. Si ergo mater infantis ſui vaſa umbilicalia non deligaverit, infans vero ex hæmorrhagia mortuus ſit, an matri parricidæ ultimum dictandum ſupplicium? diſtinguo an mater habuerit animum occidendi, an non: ſi ex ignorantia, imperitia,*

tia, vel animi corporisque debilitate, infanti recens nato suppetias tulerit, nec vasa umbilicalia debite deligaverit, pœna obtinebit fustigationis vel relegationis: associamus hisce testimoniis LUDOVICI suffragium in *notis* in *Constit. Crim. Carol. artic. 35. p. 50. ad modos interfectionis interim & hic pertinet,* wann dem Kind die Nabel-Schnur nicht verbunden wird: *Adjungemus responsum medicum ex Actis Inquisit. Mens. Majo A. 1707. ad Facult. nostram transmissis, ubi de hac re ita:* sequitur jam excerptum Responsi Medici: überdem haben wir auch die Nabelschnur gar genau examinirt, so uns vor Augen lag, und wie oben gedacht, nicht ein Tröpfflein Bluts darinnen gefunden, diese war 3 qveer Finger breit mit einer stumpffen Scheer oder Messer abgeschnitten, und gar nicht verbunden, dahero alles Blut auf einmahl häuffig, nachdem das Kind eine kurtze Zeit dargelegen, aus dessen grossem vase ohne Hinderung herausgelauffen, ; ; ; wie dann auch inwendig in denen Adern und arterien wenig Blut propter hæmorrhagiam magnam vorhanden war: ; ; Schliessen derohalben billig und mit höchstem Recht, daß bey bemeldtem Kinde die unverbundene Nabelschnur, pro vera & immediata causa mortis & consequenter pro vulnere per se & simpliciter lethali zu halten sey. KRESSIUS *in Commentat. succincta in C. C. C. art. 231. p. 364. n. 3.* judicat: *Refert ad hanc classem* CARPZOV. *eam speciem, ubi fœmina umbilicum infantis non obligavit, & infans effluxu sanguinis inde periit; sed si fœmina scivit, quod infanti necessario ex hac incuria sit pereundum, a dolo excusari & pœnæ capitali subtrahi nequit: Nec regulariter præsumere licet, quod infanticida, quid in partu agendum, ignoret: Nam de mulierum fatis, puerperarum & parientium statu mater & avia cum juvenculis sermones cædunt, tantum non quotidianos:* quod ultimum assertum tamen *incerta* nititur *præsumptione,* nec quicquam probat: suffecerit vero hæc *Medicorum* & *JCtorum* testimonia allegasse.

 §. VI.

§. VI.

Sicut vero in *mortuo* fœtu & infante motus ſanguinis *progreſſivus*, adeoque *pulſus* cordis *ceſſat*, ita in iisdem *nullus* per *arterias* umbilicales *effluit* ſanguis, ſi in *vivo* ſubjecto non *emanavit*, quare in dijudicanda illa *cauſa mortis*, an fœtus aut infans ob funiculum umbilicalem *non deligatum vita* privatus ſit, ſequentes circumſtantiæ annotandæ ſunt: videlicet 1) an funiculus *totus* avulſus ſit, an tantum *aliqua* ex *parte rupturam* paſſus fuerit, 2) an in eodem *tantum vena umbilicalis*, an ſimul *una* aut *utraque arteria* dilacerata ſit. 3) an fœtus *ante* partum *paucis* diebus aut horis *motu* ſe prodiderit, 4) an *ante* partum & *ſub* eodem ſonticæ acominoſæ *difficultates* obtigerint: 5) an vaſa umbilicalia ſanguine *vacua* & *exhauſta* fuerint. 6) an etiam interiora *vaſa* & *viſcera*, ſanguinem aliàs *continentia*, nunc valde ſanguine *deſtituta* ſint, ſiquidem per talem *lethiferam* funiculi umbilicalis *hæmorrhagiam* ordinariè & *conſtanter* illa ſanguine *privantur*, ac *evacuata* conſpiciuntur, ut propterea Medici corpus delicti primum *inſpicientes*, & de viſo ac reperto *dijudicantes ſollicite* hanc circumſtantiam inquirere, annotare, referre & *diſtincte* deſcribere debeant, an in genere *ſanguinis evidens penuria* deprehenſa fuerit, ut & *qualis* ſtatus viſcerum *ſanguiferorum*, utpote *hepatis*, *cordis* & *lienis* deprehenſus fuerit: nam de *mortifera hæmorrhagia* funiculi umbilicalis, præeuntibus attentis medicis, alii indicant, *an* & *quantum* de ſanguine in fœtu & infante invenerint: allegamus huc verba BOHNII *l. c. p. 185. disquirere convenit per cadaveruli ſectionem, num vaſa hujus majora ſanguine adhuc ſcateant, unde non propter laceratum minusque obturatum Funicu-*

niculum natum periisse probabile fit (si videl. parum sanguinis ex eodem effluxit) *secus si hæc evidenter exinanita deprehendantur:* ita variis locis laudabili solertia *Acta Berolinensia loc. alleg.* & quidem *Decad. I. vol. 2. p. 119.* testantur: *vasa sanguifera depletissima & vacua* reperta: *vivus hic præsumitur fœtus, quia sanguis ex suis vasis effluxit, extra quem statum motus sanguinis hujusque fluiditas cessat: Dec. I. vol. 4. p. 87.* commemoratur, quod funiculus umbilicalis *exsanguis, pallidus* & non deligatus inventus fuerit: *notanter præterea, tota sectio fere erat incruenta: non enim saltem vasa umbilicalia & umbilicus ipse, sed & reliqua vasa sanguifera abdominis cum ipsis connexa depleta & vacua reperiebantur. Vol. 8. p. 68.* extat testimonium: *in vasis læsis parum & nihil ferme cruentabat:* Vol. 9. p. 62. *vasa majora vena cava & arteria magna erant collapsa & sanguine plurimum exhausta: Dec. 2. Vol. 9. p. 73. in corde & majoribus ejus vasis nullus apparebat sanguis: Vol. 3. p. 48. funiculus umbil. avulsus & non deligatus erat & propendit portio 5. unciarum longa, sanguine exinanita. Vol. 6. p. 80. Sectio erat incruenta: in* RICHTERI *decis. med. forens. p. 353.* extant verba: an seinem Nabel hieng die Nabelschnur guter 2 Finger lang unverbunden, von der Nachgeburt abgerissen, doch nodosus und candidus, vom Geblüte aber gantz leer, weiter sahe man euserlich nicht das geringste: worauf die Brust geöffnet wurde, und befunden, daß das Hertz welck und nicht ein Tropffen Blut darinnen zu finden: & p. 658. war in partibus musculosis und hohlen Leib bey der Section fast kein Blut zu sehen. 7) Præterea advertendum est, an in *illo loco*, ubi infans primum post avulsum funiculum umbil. decubuit, nec non in *involucris*, quibus ipse comprehensus fuit, *multum* aut *parum* sanguinis observatum fuerit: siquidem communiter *cruentatio* illa ex *funiculo*

umbilicali *lethifera*, satis *notabili* effusi sanguinis copia, se prodit: addimus huc verba BOHNII l. c. *Circumstantiam* illam (videl. quod *culposa funiculi administratio* agnoscenda sit) *dignoscimus primo*, *si vel linteamina, quibus natus involutus, vel locus, in quo occultatus repertusve, multum cruoris profusi ostendant*: *cujus momenti intuitu a facultate nostra 1709. d. 30 Martii prænunciebatur hunc in modum: cum testantibus Actis vix ultra horam in partu transegerit mater, pone cistam autem, ubi natus latitaverat, parum satis cruoris observatum fuerit, credibile magis videri fœtum intra uterum obiisse; dum vivus natus non deligato funiculo, plus sanguinis rejecisset, adh. scil. naturaliter tepescens & motu cordis plus minus integro, ast post partum demum per illius deligationem neglectam interfectus*: annectimus testimonium *Act. Berol. Dec. I. Vol. 9. p. 60. indusium quo infans mortuus involutus offendebatur, sanguine multum erat commaculatum.* 8) præc. observatur in subjecto, a tali *prodiga* hæmorrhagia defuncto, *cor* & *hepar pallidum, flaccidum* & *collapsum*: nec non 9) totus externus habitus valde *tabidus, exsuccus* & *pallidus*, 10) abdomen etiam *admodum* est *collapsum*: 11) si temporis opportunitas concedit, quando videlicet *brevi post* partum *mortuus* invenitur infans, annotandum est, an hic adhuc *tepidus* sit, quod illius *vitam modo extinctam* indicat, an vero *frigidus*, quoniam fœtus in *utero mortuus frigidus* excluditur. *vid.* AMMANNUS *Prax. Vuln. leth. dec. 6. hist. 1. p. 404.* es wird keine todte Geburt warm, sondern allezeit kalt gefunden; es wäre denn, daß solche in ipso enixus momento stürbe. RICHTER *in decis. med. for. p. 355.* ex *relatione* medica in casu inculpati infanticidii, eadem allegat verba: 12)

Subin-

Subinde etiam *medici referentes* & deponentes ſignificare debent, an funiculus umbilicalis, disruptus & *dilaceratione* ſeparatus, an *reſectus*, ut & an *proximius* ad corpus *fœtus*, aut *placentam* uterinam liberatus fuerit? 13) qualis *color* illius funis fuerit, an jam in *flavedinem* & *livorem* inclinaverit, an *adhuc albicans* extiterit, an ipſe *funis cruore* admodum *maculatus* apparuerit, an denique 14) hic funiculus præter reliqua indicia *ſeparationis* & *omiſſæ ligaturæ*, variis aliis *impuritatibus extrinſecus* inquinatus fuerit: ex quibus & forte *adhuc aliis* colligere licet, an fœtus aut infans ob ejusmodi *hæmorrhagiam umbilici* & *vaſorum* umbilicalium *vita orbatus* ſit.

§. VII.

Et talis cauſa, *mortem* infantis afferens, non raro in *criminalibus* æque ac *medicis practicis* caſibus occurrere ſolet, attamen haud *promiſcue* ex hac circumſtantia *non deligati* & *dilacerati* funiculi umbilicalis *infanticidium* commiſſum indicandum & dijudicandum eſt: ſi enim *prædicti* JCti *limitationem* aliquam admittunt, quando funis hic ob *imbecillitatem* & *imperitiam* puerperarum *non deligatus* fuit, ita pariter in *medico* foro *non leves*, ſed *notatu* dignæ limitationes & *exceptiones à regula* in hac circumſtantia occurrunt, quas eapropter præſenti diſquiſitione perpendere placet, ut caſus illi forenſes quoad ſingulas tales *exceptiones* ac *limitationes* melius inquiri, *diſcerni* & *dijudicari* queant: huc pertinent certa interpretatione & applicatione verba LUTHERI *in Geneſ. c. 29. v. 28. p. 617. a.* Wann ein Medicus ſtracks nach der Regul will fortſahren, ſo tödtet er viel Leute: Man muß zwar den Reguln folgen, aber nicht ſo dürſtig und mit Frevel: dann es kan irgend ein ſolcher Fall kommen, der nicht will der Regul unterworffen ſeyn. Medicus itaque

malo

malo judicio in forenſibus ad aliorum mortem & ſupplicia concurrit. Etenim valde erronea, *fallax*, præcipitata ac *inapplicabilis* eſſet concluſio, quod, quia in aliquo nato infante *funis* hic *non* deligatus, aut ſimul *disruptus* repertus fuit, ea propter *abſolute* & *ſine exceptione* ille ex *intentione* & *deliberato* animo intefectus ſit: quare *JCti* urgent *illam* circumſtantiam, an ſuſpectæ puerperæ cum *intermiſſione* ligaturæ funiculi *animum occidendi* habuerint; quam quidem quæſtionem plurimæ ob *ſalvandam* ſuam vitam *negativa* reſolvunt, donec per quæſtionem *rigoroſam*, aut *alium* modum eruendi veritatem, ipſis alia reſponſio & confeſſio *extorqueatur*, aut ab iisdem obtineatur: quoniam itaque hæc *avulſio* funis umbilicalis *varias* ob cauſas obtingere poteſt, ita *nonnullas* illarum indicabimus: ita enim interdum natus infans *malitioſo* animo a ſua matre per *negligentiam* vita privari poteſt & ſolet, quamvis funiculus umbilicalis *non diſcerptus* & dilaceratus ſit, quando *prompto partus* ſucceſſu infans, funiculus & placenta uterina *ſimul una cohæſione* per partum excluduntur, ut deinde nefanda ac ſceleſta puerpera totum hunc apparatum projiciat, permittatque, ut infans in *tali ſqualore* pereat; ubi non quidem *immediate* ex funiculo umbil. *lethifera* hæmorrhagia contingit, aſt quia funiculus *non deligatus* eſt, *arteriæ* interea umbilicales ſanguinem in placentam hanc avulſam & adhuc *connexam* projiciunt, *e qua* nihilominus *mortiferum* illud profluvium ſanguinis ſuccedit, hinc in tali caſu infantis mors ob *omiſſam ſeparationem* & *deligationem* ejusdem funiculi ortum trahere poteſt & ſolet. Proinde vero *ſine culpa* puerperæ *avulſio* hujus funis & *periculoſa* ſanguinis

nis profusio accidere potest, quando sub *efficacissimo* spasmo uteri, inopinatò, *stantes* aut *obambulantes* gravidæ *subitaneam* & *haud cohibendam* ac retinendam projectionem infantis *ex utero* experiuntur, daß das Kind schnell und hefftig von ihnen schiesset, auf die Erde fällt, und entweder plötzlich tödtlich verletzet wird, *contundendo*, concutiendo & deprimendo caput, verticem, occiput, parietalia ossa, nucham &c. vel *dilacerando funiculum* umbilicalem & subinde *lethalem* hæmorrhagiam infantis subeuntis; quando itaque sub *tali casu* puerpera sola, *aliarumque* personarum *ope destituta*, subinde aut præcipiti *lipothymia* obruta, aut extreme *enervata* est, tunc facile *sine malo* animo infans perire potest: & quamvis AMMANNUS in *Praxi Vuln. lethal. dec. 6. hist. 1. p. 404.* existimet, quod *non facile* a tali *præcipiti* projectione infantis *ex utero* hic funiculus, quia aliquo modo *densus* & firmus est, dilacerari queat, tamen non modo observatio, sed & ex eadem BOHNIUS *l. c. p. 185. 186.* contrarium docet hisce verbis: *disruptum eundem funiculum casu & fœtu à parturiente stante in humum ex improviso præcipitato non raro accusant, de Infanticidio suspectæ, firmantur etiam in effugio hoc à Patronis Causæ: Quibus equidem aliquando graves accidunt nonnulli medici, divulsionem ejusmodi Funiculi, utpote secundum naturam tenacioris ac validioris compagis, nisi à corruptione fuerit arrosus, perquam difficilem asserentes, simulque metuentes, ne per præcipitationem nati impetuosiorem, secundina potius, forte cum utero quoque protrahatur seu evellatur, quam funiculus rumpatur. Ab obstetricibus nihilominus peritioribus denotatum novimus, Parturientibus stantibus sibique solis relictis, fœtum cum impetu*

ejusmodi exturbatum, *illum lacerasse & quidem in hujus parte modo altiore, modo profundiore, seu illi propiore, nisi extraordinariæ magis longitudinis hic extiterit:* tale testimonium peritæ obstetricis occurrit **von der Berlinischen Wehmutter**, quæ cap. 6. p. 128. dicit: Es solte sich ein solches Kind wohl todt stürtzen, wann GOttes Güte nicht so groß wäre, und könnte leicht geschehen, daß durch das Abreissen der Nabelschnur, welche so tief in den Leib reissen möchte, sich das Kind todt bluten müste: derowegen kan sich eine solche Frau mit dem Niederlegen vor dergleichen Gefahr gar wohl bewahren, wann sie will: & quoniam funiculi umbilicalis *longitudo* sæpe *discrepat*, ita talis læsio & ruptura in eodem fune paulo *breviori* & sub *præcipitato* partu facilius contingere potest: quæ circumstantiæ, modo nominatæ singulæ, curatius indagandæ & conciliandæ sunt, quoniam in parientibus, *præcipitato* partu obrutis, *variæ alterationes* accidere & intercurrere possunt, quæ illas ad consilia & auxilia *extemporanea* invenienda & colligenda *ineptas* reddere valent: exinde concludimus, quod juxta *prædictas* circumstantias funiculus umbil. *disrumpi* & ob consequentem *nimiam* hæmorrhagiam infans *vita privari* queat, licet puerpera *innocens* & ab omni *dolo libera* sit.: ast *maxima* circumspectione circumstantiæ illæ conferendæ & *discernendæ* sunt, ne malitiosæ fæminæ sub hac animadversione ac limitatione *protectorium* quærant, neve *fraudulenta* astutia tales circumstantias *simulent*, quibus se dein exculpare & excusare nituntur.

§. VIII.

Evenit etiam, ut fœtus *ante partum* in utero *moriatur*, mortuus *aliquandiu* illico *detineatur*, initia *corruptionis corpore* & *funiculo* suo assumat, *difficili* tandem

partu

partu excludatur, ut interea *funis ille rupturam* patiatur, *nec* aliquid *sanguinis* inde effluat, in quo casu omnes jam commemoratæ circumstantiæ veræ ac *indubiæ* esse debent, si Medicus decernere vult, quod *ruptura* ac *intermissa* deligatio funiculi umbilicalis *non causa* mortis fuerit, quemadmodum *signa corruptionis* facile sese exserunt: hanc causam rupturæ funiculi allegat DIONIS *in tr. de generat. & partu homin. Lib. 3. c. 6.* in hoc etiam *nullus defectus* sanguinis *in corpore* fœtus deprehenditur, quid quod *causæ* à peritis medicis facile indagari possunt, *cur* fœtus hic *ante* partum *mortuus* fuerit, quæ causæ cum signis *mortui* fœtus *conciliatæ*, facile præsentis animadversionis *veritatem* comprobant: quodsi itaque talis fœtus mortuus per partum exclusus fuerit, tunc deligatio funiculi umbilic. ridicula esset: Quando porro *tenerior* ac *gracilior* fœtus existit, funiculus etiam umbilicalis *similes* qualitates habet, ut eloquantur mulierculæ, es wäre ein schmachtiges, elendes, geringes, kleines Kind, si partus fuit *difficilis* & sub hoc puerpera magna *virium imbecillitate*, aut *animi deliquio* afflicta est, tunc ipsa vel *insciâ*, vel ad opitulandum *ineptâ lethifera* illius funiculi umbilicalis *dilaceratio* & consequens *Hæmorrhagia* accidere potest, in quo casu tamen *evidentia* signa *profusi* sanguinis præsto sunt, quamvis hæc omnia *invita* puerpera evenire potuerint: Quando fœtus *vivus*, perfectus & *integer*, *justo* tempore ad partum adigitur, qui vero aut circa *collum*, aut *brachium*, aut *pedem* hoc funiculo *circumductus* est, si vel ob hanc, vel ob aliam causam *difficilior* partus supervenerit, tunc iterum *sine culpa* parientis funiculus *dilacerari* & sanguis lethali eventu profundi potest, quam

circumſtantiam iterum commemorat DIONIS *l. c.* interim negari etiam haud poteſt, quod vel puerperæ *clanculum* parientes ob *negligentiam* ſub hiſce circumſtantiis *lethalem* ejusmodi *rupturam* funis cauſari queant, vel *imperitæ obſtetrices* tale quid efficere poſſint: idem etiam accidit, ut fæminæ *clam* parientes ſub *angore* mentis ſibimetipſis in partus labore ſuppetias ferre contendant, aſt improvide & vehementer fœtum *ex ſinu* muliebrium *extrahant*, hocque modo iterum *funiculo*, licet interdum *ſine animo occidendi*, *vim* inferant, unde *lethalia* conſectaria proveniunt: Quodſi funiculus *brevior* fuerit, aut circa *membra* quædam fœtus *circumductus*, quando tunc fœtus talis *convulſivis* motibus agitatur, æque accidit, ut funiculus ille in *utero disrumpatur*, ac confeſtim illico *mortifera hæmorrhagia* accidat, adeo, ut *ante* illius embryonis *partum* ſanguis ex utero affatim effluat, tunc vel *debilis* & *ſanguine plurimum* exhauſtus fœtus paritur, vel plane mortuus, cujus funiculus abruptus, nec deligatus eſt, qui tamen iterum *non culpâ puerperæ*, aut ob illius negligentiam vitâ deſtitutus apparet: id quod in *legitime maritatis* ac innocentibus fæminis evenire poteſt & ſolet, adeoque in caſibus *forenſibus* & *dubiis circumſpecte* annotari & dijudicari debet: Quodſi porro ante fœtus partum *placenta* uterina ab *utero ſeparetur* & *avellatur*, interea vero *magna* profuſio ſanguinis non modo ex *uteri* ſubſtantia provenerit, ſed etiam *intermedia* illa placenta ex *ipſo fœtu*, qui eapropter *in utero* adhuc moritur & tandem per partum exturbatur, obtigerit, tunc in fœtus corpore talis *penuria ſanguinis* facile obſervatur, licet ille per *fu-*

nicu-

niculum umbilicalem placentæ adhuc *annexus* ſit: quidquod idem conſpicitur, ſi ob prægreſſum *difficilem* partum ille funis ab eadem placenta *avulſus*, *minusque deligatus* fuit, dum *antea* in *utero* enormis hæmorrhagia *citra culpam* matris cauſam obitus in fœtu ſuppeditavit: & talis caſus *prœmaturæ* profuſionis ſanguinis *ex utero ante* partum & *puerperæ* & *fœtui* valde *periculoſæ* ac pernicioſæ, in communi obſervatione haud *inauditus*, aut valde rarus, ſed perquam cognitus eſt, *vid.* MAURICEAU *de gravid. & puerp. optima medic. Lib. 2. c. 28.* VÖLTERS Hebammen-Schule *p. 28.* DIONIS *l. c. Lib. 3. c. 24.* Berliniſche Wehmutter *c. 6. p. 110. ſq.*

§. IX.

Hiſce *limitationibus* ac obſervationibus adhuc plures anneƈtimus; accidit enim, ut interdum *puerperæ* ob *gravitatem* partus & *acerbitatem* dolorum *convulſivis* motibus afficiantur, ſub quibus *rationis* ſuæ *impotentes* vehementer & *impetuoſe* aliquando pariunt: hinc iterum contingere poteſt, ut ſi ejusmodi parturientes *ſolæ* fuerint, ſub ejusmodi concuſſionibus ſuorum *membrorum* citra *intentionem* infanti nato *violentiam lethalem* inferant, aut pedum *calcitratione* funiculum umbilicalem *disrumpant*, ut ob ſupervenientem *mortiferam hæmorrhagiam* infans vita privetur: quæ tragœdia aliquando ipſa puerpera *inſcia* procedere poteſt, ut ita fœtus ob dilaceratum & non deligatum funiculum umbilicalem *ſine culpa* matris adhuc in utero perire queat: aſt tales caſus ac circumſtantias *non* in *fraudem* accipere, ducere & applicare debent, vel *malitioſæ* fæminæ, vel *iniqui* aut *male inſtructi*

E 3 defen-

defenſores, quin rectius quoad haſce circumſtantias, ſepoſita credulitate & præcipitantia, judicioſa ac aſſidua *circumſpectio* tenenda & obſervanda eſt: huc pertinet etiam illa obſervatio, quando proxime *ante* partum in utero latitans fœtus, vel *breviori* funiculo umbilicali inſtructus, vel mediante fune paulo *longiori* circa *collum*, vel *artus* circumductus, *convulſionibus* corripitur, ut ſub tali *fortiori* agitatione funiculus hic *disrumpatur*, proxime vero ſanguis inde *emortuali* profluvio effundatur ac projiciatur, tunc fœtus communiter aut *ante partum*, aut *ſub hoc* expirat, *dilaceratum* talem funiculum ſecum affert & corpuſculum *ſanguine exhauſtum* oculis ſubjicit: in quo caſu *larga* & enormis ſanguinis profuſio ex utero obtingit: nec non alio modo accidere poteſt, ut fœtus in utero de *collo*, aut *artubus* cum funiculo hoc *arcte* circumvolutus, *convulſionibus* corripiatur, ſub quibus non modo ille funis *arctius* conſtringitur, ſed & diſcurrentia *vaſa ſanguifera* obſtipantur, ut propterea ſanguis ad fœtum nec *affluere*, nec ab eodem *refluere* queat, ſed hic *progreſſus* inde plane *cohibitus* ſit, ſi tandem per ejusmodi *convulſivos* motus funiculus ille *abrumpitur* & proxime fœtus moritur, tunc poſt partum avertitur hic embryo funiculo *dilacerato* & *non deligato* inſtructus, attamen in corpore fœtus *non obſervatur defectus* ſanguinis, nec etiam *extrinſecus corpus ſanguine* admodum commaculatum deprehenditur, niſi aliquando mortuus ille fœtus *in utero* retentus fuerit; interim varia alia ſigna *præviarum convulſionum*, aut ſtrangulatorii effectus, a funiculo umbilicali excitati, annotantur. Si præterea ſub

partus

partus processu *prius frustulum* funiculi umbilicalis ex utero prolabitur, clanculum vero aut parientes, aut *ope aliarum* personarum destitutæ, si forte *inopinatò* & in *incongruo* loco *motibus* & doloribus ad partum tendentibus obruuntur, magna vero animi afflictione, consternatione & angore detentæ *sibimetipsis* auxilium ferre nituntur, adeoque propendens illud frustulum funiculi arripiunt, huc illuc tendunt trahuntque, aut plane *dilacerant*, ut *grave sanguinis profluvium* superveniat, indeque fœtus in utero delitescens ad mortem deducatur, aut si *post* hanc avulsionem & rupturam funis, subito *uteri orificium* potenti *constringatur* spasmo, insuperque *occlusum* illud frustulum funis *propendens* ac disruptum una *opprimatur*, ut *nullus sanguis* effluere, sed in fœtu *reclusus* subsistere teneatur, si *mors* hujus fœtus *supervenerit*, tunc per *consequentem* partum excluditur infans cum *dilacerato* funiculo *mortuus*, in quo ille funis *haud ligatura* firmatus est, subinde in corpore fœtus nulla sanguinis jactura conspicitur: in quo casu aliquando iterum puerpera *sine culpa* esse potest: quamvis vicissim aliæ nefandæ & malitiosæ fæminæ idem cum *animo occidendi* committere possint: quoniam itaque tales casus *ambigui* sunt, eapropter in decidendis illis curatior *circumspectio* habenda erit: Haud vero *læsio funiculi*, fœtui, adhuc *in utero* existenti, ab externa *contusionis* vi accidere potest, ni talis violentia *ita enormis* sit, ut præter *periculum*, quod *matri* imminet, varia *alia*, satis *evidentia signa* illatæ hujus *extraneæ* læsionis appareant; caveant itaque providi & periti medici, ne *præcipiti* deciso *fallaciam* causæ committant, siquidem ad hujus funis læsionem

pro-

proximiores impetus ac violentiæ, quam diſtantiores requiruntur; præprimis dum in *cavitate* uteri funis ille ſub variis circumſtantiis inſultus *violentos* eludere poteſt.

§. X.

Aliquando accidit, ut natus infans funiculo ſuo *ſeparatus* & *non deligatus*, aſt *firmius* linteaminibus *circa abdomen* involutus ſit, ut ob talem *compreſſionem* funis ille ſanguinem profundere haud potuerit, id quod in infantibus *neo-natis debilioribus facilius* accidit, in quibus *cordis motus* lenis, tardus ac *debilis* eſt, ut eapropter circa *exitum arteriarum* in puncto & *loco umbilici*, præc. ubi *exterior compreſſio* concurrit, aliqua illarum occluſio & hæmorrhagiæ interceptio contigerit: quando itaque ſub ejusmodi circumſtantiis infans adhuc vivus *deponitur*, neque neceſſario *alimento* & *regimine* fovetur, tunc ob aliam cauſam vita deſtitui poteſt, ſicut funiculus *reſectus*, nec *deligatus* fuerit; ad quam obſervationem ſpectant verba judicii & reſponſi medici *Jenenſis*, quod recenſet RICHTER *in deciſionibus forenſibus p. 262.* Es ſcheinet aber, daß in dieſem casu ſolche (nehmlich der Todt wegen unverbundener Nabelſchnur) nicht vornehmlich zu allegiren, ſondern vielmehr auf die intendirte, und durch Verſteckung des ſchon ſchwachen Kindes unter eines erwachſenen Menſchen Deckbette, Erſtickung zu reflectiren, und dieſe als causa suffocationis & mortis zu allegiren ſey, weil das Kind, ohngeachtet es von Mitternacht bis wieder gegen Abend in der rauhen Herbſt-Lufft ohne Nahrung gelegen, dennoch noch gelebet gehabt, und man, nachdem es todt geweſen, keine Anzeigung des durch die Nabelſchnur vergoſſenen Geblüts gefunden, deſſen Ausfluß ſonder Zweifel, durch die Einwicklung in das Küſſen und folglichen compresſion, gehindert und zurückgehalten worden iſt; anderer geſtalt es nicht ſo lange würde haben leben bleiben können, wenn der bey drey Viertel-Ellen lang gelaſſene funiculus nicht wäre contorquiret und comprimiret worden. Quam ob rem negari minime poteſt, quod in

certis

certis casibus ob funiculum non deligatum, ab *alia causa mors* nati infantis provenire queat; quando videlicet dissectus funiculus ulteriori *successiva contorsione constrictus* & transitus sanguinis eo ipso *cohibitus*, proinde vero frustulum illius funis linteaminibus *compressum* fuit, qualis tractatio *vices deligationis* gerit, ut dein infans ob *aliam* causam moriatur & posthac funiculus *minus deligatus*, corpus vero sanguine *sufficienter repletum* inveniatur: in qua *posteriori* circumstantia *rite* dijudicanda, interest, ut quoad *situm* ac *statum funiculi* quaestionis *post mortem* infantis inventi, nulla *mutatio*, translatio & improvida contrectatio successerit: Hactenus allegatis exceptionibus à regula annumeramus porro hanc notatu dignam circumstantiam, quando infans *summe debilis* in lucem editur, ut *velut exanimis* compareat, sub quo statu pro *mortuo* non raro habetur, ut variis adminiculis velut *revificari* debeat: hinc ob eximiam talem *imbecillitatem* interdum natus infans vel *parum*, vel *nihil respirat*, (quae circumstantia eapropter experimentum cum projectione *pulmonum* in *aquam* similibus limitationibus ac exceptionibus submittit) producimus quoad hanc observationem testimonium BOHNII *l. c. p. 177.* inquientis: *quatenus per observationes muliercularum quoque evidens est, quas suas etiam olim faciebat Facultas Medica Witteb. Nobil. in causa seu suspicione infanticidii aliquando renuncians, adeo debilem atque infirmum interdum excludi partum, ut omni Sensu, Motu ac Respiratione per aliquot momenta s. notabile tempus destitui videatur &c.* in tali foetu si *funiculus* umbilicalis abrumpitur

F ob

ob *debilissimum* cordis motum ac *extremam* virium prostrationem sanguis in *exteriores* partes haud propellitur, unde vix in *iliacas* devenit arterias, *difficilius* in umbilicales, eaque propter per *dilaceratum* talem funem, quamvis *ligatus haud* sit, sanguinem haud profundit, adeoque sub tali imbecillitate, forte à *partu difficili, aliisque* causis excitata, è vita discedere potest ac solet infans, ut præsente licet fune *disrupto*, *nec* tamen *deligato* sanguinis in corpore embryonis *nullus* annotetur *defectus*, in quo propterea *aliæ* mortis causæ indagandæ & significandæ sunt: producimus hoc loco testimonium *Facultatis Lipsiensis*, quod ZITTMANNUS profert *in Med. Crit. Cent. 2. Cas. 20. p. 410. n. 2.* verba sunt: Daß ein Kind, wann es durch die gelößte Nabelschnur kein Blut vergeußt, nicht gewaltsamer Weise, sondern zu vermuthen, daß es vielmehr aus einer sonderlichen innerlichen Schwachheit sterbe: *vid.* Berlinische Wehmutter *c. 6. p. 132.* Ich will nu geschweigen, wie es das Blut in der Nabelschnur bey schwachen und halb todten Kindern thun sollte und könnte: da offt bey dergleichen halb todten Kindern nicht ein Tropffen Bluts mehr bey dem Lösen in der Nabelschnur zu finden ist: Es ist mir selber wiederfahren bey solchen schwachen Kindern, daß ich nicht einen Tropffen Blut in der Nabelschnur gefunden, bis sich das Kind wieder erholet habe, eines eher, das andere später, wie sie sich haben erholen können.

§. XI.

Superest adhuc una alterave *exceptio* & *limitatio*, quam coronidis loco prioribus adjungere placet: accidit itaque, ut infanti nato *funiculus* umbilicalis *abripiatur* & dilaceretur, *haud* vero *deligetur*, imo aliquando *proxime* ab umbilico abrumpatur, *cui loco* dein fæminæ *varia*, quæ ipsis ad manus sunt, sub tali anxietate imponunt, sive fuerint *cineres*, sive *segmina lignosa*, strami-

nea,

nea, cœnosa, *muscosa*, *foliacea*, sabulosa, fruticosa, aliaque, cum quibus illa *ruptura* & *denudata* vasorum *sanguiferorum* ostia occluduntur & *obstruuntur*, hocque modo *exitus* sanguinis *cohibetur*, ut posthac *nulla* illius in corpore infantis observetur *inopia*, & si talis infans *vita fungitur* perperam causa *abrupti* funiculi & *hæmorrhagiæ* (qualis tamen minus contigit) significatur & accusatur: ne itaque medicus in annotatione & indicatione *causæ erret*, sed *veram* ac *genuinam* proferat, interest, quod *hanc* circumstantiam *circumspectus* & peritus medicus advertat: siquidem ejusmodi infans sub prædicta circumstantia, vel ob neglectum & denegatum *regimen*, ob injuriam *aeris* & *frigoris*, ob neglectum *alimentum*, ob omissam necessariam *repurgationem*, adeoque ob *squalorem*, ob *depositionem* in loca *abscondita*, ob *suffocationem* in & cum *lectis*, cum *stragulis straminеis* similibus tegumentis, ob *eximium virium* languorem, qui prægresso *difficili* partui aliquando suas debet *origines aliasque* causas vitæ jacturam passus fuit: Neve ullo modo contradictio formari queat, multum refert, quo medici *inspectionem* suscipientes & primam relationem ac *renunciationem* proferentes *curatius* in infantibus advertant, an nihil *monstrosi*, aut ex *vitio conformationis* in umbilico & funiculo umbilicali occurrat, qualis mutatio in *reliqua* casus *inquisitione* & *dijudicatione* multum utique momenti complectitur: Sicut ejusmodi *funiculum umbilicalem extraordinarium* describunt *A. N. C. Dec. 3. an. 4. obs. 113.* annotandæ vero veniunt *majores* & *ominosiores* tales mutationes & *deformationes*, haud

tamen: *leviores* ac minores variationes , quales passim prædictus HOBOCKENIUS recenset: Tandem etiam notatu dignus ille casus provide conciliandus est, quando fæminæ aut sub *cœlo* in *libero aëre*, aut loco valde *frigido*, vel plane *gelido*, vel sub *peregrinatione* aut defectu alterius *auxilii* clam pariunt, ut sub tali statu & *puerperæ* & *infantes* in *periculo vitæ* versentur , quamvis *animus dolosus* & occidendi in matre *absit*, hinc contingit, ut licet ejusmodi fœminæ *viribus animique* potentia & resolutione præditi fuerint , quo natum infantem a placenta *separare* & *resectum* funiculum legitime deligare potuerint, tamen ob *intensius frigus* tenellus neo-natus citra matris culpam vita privetur: evenit etiam, ut *sub dio frigida* valde tempestate parientes, *doloso* animo & *deliberato* studio, nato funiculum plus quam belluino modo discerpant, *dilacerent*, nec tamen *deligatione* quadam firment, quam ob rem ob externum allabens gelu, *funiculus* ille, *gelatinoso* humore imprægnatus, *congelascit* ; *umbilicus* subito constringitur & *vasa umbilicalia* simul repente *occluduntur* , sanguis eo ipso in corpore infantis coërcetur , interea ob *hoc* regimen , *perversum* pariendi processum extremam *offensionem* debilis infantis & præc. ob perniciosum *frigus*, ille natus infans cito *emortuali imbecillitate* oppressus, vitam amittit & ob subitaneam sanguinis *coagulationem* & *stasin* in corpusculo illius *mors subitanea* irruit , ut sub inspectione & visitatione defuncti, nulla *mortifera cruentatio* conspiciatur , præsente licet funiculo *abrupto minusve* ligatura *firmato* , quamvis deinde *alia* indicia compareant , ex

qui-

quibus *attentus* medicus indicare potest, infantem natum ob *nimium frigus* ac *privationem necessarii regiminis* subita morte extinctum fuisse: in quo ultimo casu impr. sanguinis *copiosa* repressio ad *interiores* vasorum sanguiferorum alveos, nec non *spissior* sanguinis *consistentia* & *obscurior* color observari, indeque efficacia *frigoris* in hunc omni ope ac regimine destitutum infantem annotari, indicari, probari & defendi potest: Omnes itaque hactenus commemoratae *exceptiones* a *regula* & *limitationes* quoad *funiculum umbilicalem* in casibus & causis *forensibus* curatius attendendae veniunt, quae medico inspicienti, renuncianti & decidenti scitu perquam necessariae sunt, quae etiam judici incognitae esse haud debent: etenim hae observationes viam in *intricatis* nonnullis casibus ad *veram*, certam ac *ingenuam* causam inveniendam patefaciunt, *difficultates* quasdam intricatas & spinosas solvunt, falsa refugia & protectoria, ubicunque fuerint formata, excutiunt ac intercipiunt, praecipitantiam in judicando avertunt, malitiam in excogitandis falsis & fictitiis refugiis dissipant, multumque *connexum* usum in hoc alias intricato statu, *examen funiculi umbilicalis avulsi* & *non deligati* concernente, probant & afferunt: *caveant* etiam *defensores* de *Infanticidio* suspectarum faeminarum, ne *frivole* & *temere* hisce *exceptionibus* utantur, neve protectoria *doli* & *malitiae* sub iisdem quaerant: dum quidem verum est, quod interdum *ex inscitia* ac *imperitia* quaedam committantur, in nati infantis mortem abeuntia, multa vero *dolo ac malitia*: dolus enim, ut CLASENIUS *in artic. 131. C.*

C.C.p.548. ait: *includit scientiam, quod sciens infanticidium committat, non ex errore, vel casu aliquo, qui ab illa saltem persona talium rerum nondum ex asse perita prævideri non potuit, & voluntatem sive propositum, dum facta prius consultatione, an satius fuerit infantem occidere, vel vivum eum relinquere, tandem mortem eligit, adeoque eum studio & data opera occidit:* exitus itaque sæpe docet, quod multorum defensorum *inventiones*, præsumptiones, excusationes ac technæ frustraneæ, falsæ, irritæ & imaginariæ fuerint: de quibus NB. *malis* defensoribus valet, quod DANNHAUER *in Lact. Catechet. Part.3.p.169.* prædicavit: Regenten, Richter, Referenten, Advocaten, Fürsprecher auch Kläger, Beklagte und Zeugen, die der Gerechtigkeit Gewalt thun, sind nicht Sacerdotes, sondern Stupratores justitiæ, nicht Rechtsgelehrte, sondern Rechtsschänder: *justi defensores* ex præsenti tractatione *necessarias cautelas* colligere poterunt, ne *figmentis* & *falsis narratis suspectarum* fæminarum fidem facile præbeant, sed easdem rectius ad *ingenuam* confessionem admoneant, ne judicium decipiant: Sufficiant hæc pro instituti nostri ratione præsenti themate explicasse: DEO humillimas agimus gratias, quod ad hunc laborem suo almo auxilio nobis adsistere voluerit, quem ardentissimis precibus flagitamus, ut hanc præsentem opellam una cum reliquis nostris probis conatibus cum exoptato coronet successu

atque

FINE.